

Filip Olkiewicz

Uniwersytet Narodowy im. Kapodistriasa w Atenach

<https://orcid.org/0000-0002-1364-7781>

folkiewicz@slavstud.uoa.gr

Emilia Kubicka

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

<https://orcid.org/0000-0002-4026-5420>

ekubicka@umk.pl

Katarzyna Dembska

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

<https://orcid.org/0000-0002-4583-192X>

masza@umk.pl

**Profil zdających egzamin z języka polskiego
jako obcego na poziomie C1
w jednym z ośrodków uprawnionych.
Sprawozdanie z badania¹**

**Profiles of candidates taking the C1-level state certification exam
in Polish as a foreign language at one
of the examination centres: A research report**

This article profiles candidates taking the C1-level certification exam in Polish as a foreign language, on the basis of data from questionnaires collected during seven examination sessions (2022–2025) at

¹ Wkład autorów w przygotowanie tekstu jest równy.

Artykuł jest udostępniany na licencji Creative Commons – Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe, <https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

one of the examination centres, and candidate results. The study also explores candidate motivations. The overall pass rate was 45% and the modules on grammar, and writing were found to be the most frequently failed in each session. The paper examines correlations between failures in individual modules. Scores for each exam component were compared across different age groups to investigate potential relationships between candidates' age and exam success.

Keywords: state certification exams in Polish as a foreign language, Polish as a foreign language, proficiency level C1

Słowa kluczowe: egzaminy certyfikatowe z języka polskiego jako obcego, język polski jako obcy, poziom biegłości C1

1. Wstęp

Egzaminy certyfikatowe z języka polskiego jako obcego, stworzone jako narzędzie promocji języka polskiego umożliwiające realizację planów osobistych, edukacyjnych i zawodowych osób uczących się tego języka lub w nim pracujących, ukształtowane zgodnie ze standardami przedstawionymi w *Europejskim systemie opisu kształcenia językowego* (2003)², od kilkunastu lat są wykorzystywane również przez ustawodawcę jako instrument polityki migracyjnej³ (Janowska, 2022; Martyniuk, 2025: 120–125). I tak od 2012 r. rośnie zainteresowanie certyfikatem na poziomie B1 umożliwiającym między innymi uzyskanie polskiego obywatelstwa czy – od 2018 r. – statusu rezy-

² Zob. m.in. Miodunka (2011), Janowska (2015), Martyniuk (2025).

³ Zgodnie ze znowelizowaną ustawą z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2012 r. poz. 161) od roku 2012 osoby ubiegające się o nie muszą potwierdzić znajomość języka polskiego, na przykład certyfikatem wystawionym przez organ uprawniony do tego na mocy ustawy o języku polskim. W 2017 r. wprowadzono do niej zapis, że wymagany jest co najmniej **poziom B1** (Janowska, 2022: 11). Od roku 2018 obowiązek posiadania certyfikatu językowego mają również osoby ubiegające się na terenie RP o status rezydenta długoterminowego UE (ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, Dz.U. z 2020 r. poz. 35). Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668) cudzoziemcy, którzy posiadają certyfikat poświadczający znajomość polszczyzny co najmniej na **poziomie C1**, są zwolnieni z opłat za studia. Wreszcie ustawa z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2025 r. poz. 622) nakłada na kandydatów na studia w Polsce niebędących obywatelami UE obowiązek wykazania się co najmniej **poziomem B2** w języku, w którym są prowadzone studia. Poza tym „[u]zyskanie certyfikatu na poziomie co najmniej B2 pozwala cudzoziemcom udowodnić znajomość języka polskiego wymaganą od nich w Polsce przy podejmowaniu pracy w polskiej służbie cywilnej (Dz.U. 2009 nr 64 poz. 539), a na poziomie co najmniej B1 w zawodzie pielęgniarstwa / położnej (Dz.U. 2021 poz. 479)” (Janowska, 2022: 18).

denta długoterminowego Unii Europejskiej. Od 2018 r. coraz więcej kandydatów przystępuje do egzaminów na poziomie C1, których pozytywny wynik umożliwi osobom niebędącym obywatelami Unii Europejskiej zwolnienie z opłat za studia (zob. Statystyki NAWA). Od 2025 r. można zaobserwować wzrost liczby zdających na poziomie B2, którego potwierdzenie certyfikatem jest wymagane od zagranicznych kandydatów spoza UE starających się o przyjęcie na studia prowadzone w języku polskim. Egzamin na tych poziomach są zatem egzaminami doniosłymi, czyli takimi, „od których zdania zależy uzyskanie dostępu do innych, ważnych społecznie wartości, liczących się w danym kraju (edukacyjnych, prawnych, ekonomicznych)” (Gębał, Miodunka, 2020: 139).

Osoby ubiegające się o uzyskanie poświadczenia stopnia biegłości różnią się ze względu na wiek, doświadczenie życiowe i znajomość języka na wybranym przez siebie poziomie. Egzamin na B1 wybierają głównie osoby dorosłe mieszkające w Polsce od kilku, a nawet kilkunastu lat, nierzadko znające język na dużo wyższym poziomie (Miodunka, 2016: 255), stąd jego wysoka zdawalność, wynosząca ok. 90% (zob. Miodunka, 2016: 256; Fie-ma, 2020: 87–89; Gębał, Miodunka, 2020: 141–142). Z kolei kandydaci na C1 są dużo młodsi, często nie mieszkają w Polsce lub mieszkają w niej krótko, a z powodu braku przygotowania językowego oraz doświadczenia życiowego nierzadko nie są w stanie poradzić sobie ze stawianymi przed nimi zadaniami językowymi i kognitywnymi. Zdawalność tego egzaminu po roku 2018 jest zatem bardzo niska (zob. Domańska, 2020: 67; Chawrińska, 2025: 37–38), jednak dotychczas nie opublikowano wystarczająco dużo danych empirycznych, by ją uśredniać. Można też przypuszczać, że zdawalność na poziomie B2 uplasuje się gdzieś pomiędzy B1 a C1. Kandydaci wprawdzie w większości będą nastolatkami zamierzającymi podjąć studia w Polsce, jednak waga tego egzaminu może spowodować, że podejmą oni trud rzetelnego przygotowania się do niego (czego czasem, co pokazują nasze doświadczenia jako ocenających, nie można powiedzieć o zdających na poziomie C1). Wymóg wykazania się znajomością języka, w którym prowadzone są studia, co najmniej na B2, może pośrednio wpłynąć na zdawalność egzaminów na C1, do których część kandydatów (studenci z już poświadczoną znajomością języka na niższym poziomie) będzie lepiej przygotowana. Zanim to (być może) nastąpi, chcemy się przyczynić do udokumentowania tej części historii certyfikacji, która ukształtowała się po wejściu w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Głównym motywem podjęcia przez nas analiz jest brak szczegółowych danych statystycznych dotyczących zdawalności egzaminów na C1, do których w latach 2016–2024 przystąpiło 7,63% wszystkich zdających (Statystyki NAWA), najwięcej po najpopularniejszym poziomie B1 (83,85%). O ile

bowiem do roku 2015 r., kiedy egzaminy były scentralizowane, zbierano dane o płci, wieku i kraju pochodzenia kandydatów, ale też o ich językach ojczystych, zawodzie, sposobie nabywania kompetencji w języku polskim oraz motywacji przystąpienia do egzaminu (Fiema, 2020: 80), o tyle po decentralizacji egzaminów od roku 2016 ośrodki uprawnione są zobligowane do pozyskania od kandydata tylko danych obejmujących imię i nazwisko, datę urodzenia, adres i numer telefonu kontaktowego w Polsce, e-mail oraz numer paszportu. Dane te nie mogą być gromadzone centralnie ani przez poszczególne ośrodki, a nieliczne publikacje ukazujące profil zdających dotyczą ośrodków uniwersyteckich (Dembowska-Wosik, 2017; Domańska, Kajak, 2019; Domańska, 2020; Chawrińska, 2025). Szczegółowe informacje na temat kandydatów na poziomie C1, zebrane przez Domańską w listopadzie 2019 r., dają obraz tego egzaminu w jednym z największych i najpopularniejszych wówczas ośrodków egzaminacyjnych zaraz po wejściu w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Domańska, 2020).

Naszym celem było przyjrzenie się zdawalności egzaminu w powiązaniu z wiekiem zdających w okresie obejmującym większą liczbę sesji. Ze względu na ogólny problem wynikający ze zbyt małej liczby miejsc wobec liczby chętnych można zaobserwować, że w poszczególnych ośrodkach zdają osoby deklarujące miejsca zamieszkania czasem odległe od miejsca egzaminu o kilkaset kilometrów. Uznaliśmy więc, że nazwa ośrodka nie jest dla przedstawianych rozważań relewantna, ponieważ we wszystkich profil zdających jest podobny. Uzyskane przez nas dane pochodzą z 7 sesji z lat 2022–2025⁴ i opierają się na dwóch rodzajach źródeł:

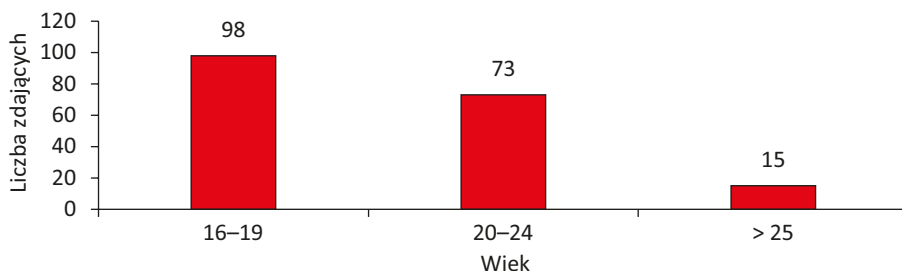
- wynikach egzaminu i poszczególnych modułów (przekazanych nam każdorazowo po sesji przez ośrodek w formie zanonimizowanej, ale zawierającej rok urodzenia kandydata);
- informacjach pozyskanych od zdających w anonimowej ankiecie.

Za zgodą kierownictwa ośrodka po każdej sesji egzaminacyjnej począwszy od listopada 2022 r. prosiliśmy kandydatów o wypełnienie krótkiej ankiety dotyczącej ich wieku, historii edukacyjnej, tego, czy przystępowali wcześniej do egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego, oraz ich motywacji. Udział w badaniu był dobrowolny. Łącznie otrzymaliśmy 164 formularze ankiety wypełnione w różnym stopniu. W objętym badaniem okresie do egzaminu na poziomie C1 przystąpiło 186 osób.

⁴ W roku 2022 ogólna liczba zdających na poziomie C1 po raz pierwszy przekroczyła 1000 i była prawie dwukrotnie wyższa niż w roku poprzednim, a w roku 2024 wynosiła już ponad 2000. Łącznie w latach 2016–2024 do egzaminu na tym poziomie przystąpiły 6892 osoby (Statystyki NAWA).

2. Charakterystyka zdających

Na podstawie zebranych danych możemy stwierdzić, że najmłodszy zdający miał 16 lat, najstarszy – 45, a średnia wieku wyniosła 20 lat (mediana: 19). Struktura wieku egzaminowanych jest bardzo podobna do tych wskazywanych przez Domańską (2020: 64) oraz Chawriłską (2025: 39). Także tutaj dominują nastolatki (53%) i dwudziestokilkulatki (39%), pozostali stanowią zaledwie 8% (zob. wykres 1).

Wykres 1. Kategorie wiekowe zdających

Źródło: opracowanie własne.

Jak wynika z ankiet, egzamin certyfikacyjny zdawało wcześniej 45 osób. W przypadku 33 kandydatów był to poziom C1, z B2 mierzyło się 6 osób, z B1 zaś 8. Badani uczyli się języka polskiego w różnych środowiskach. Na podstawie deklaracji 133 osób można powiedzieć, że najpopularniejszą formą były kursy językowe (55 osób, 41%) oraz korepetycje (32 osoby, 24%). Część zdających uczyła się języka w ramach polskiego systemu edukacji: 24 osoby uczęszczały do polskiej szkoły (18%), a 17 kandydatów studioowało na polskim uniwersytecie (13%). Trudno przy tym stwierdzić, czy osoby te uczestniczyły w systematycznych zajęciach z języka polskiego jako obcego czy raczej osłuchiwały się z językiem w gronie rówieśniczym i rzeczywistości edukacyjnej. Jedynie 14 osób (11%) zadeklarowało samodzielną naukę, 4 uczyły się polskiego w szkole w Ukrainie (3%), 3 inne w szkole sobotnio-niedzielnej (2%).

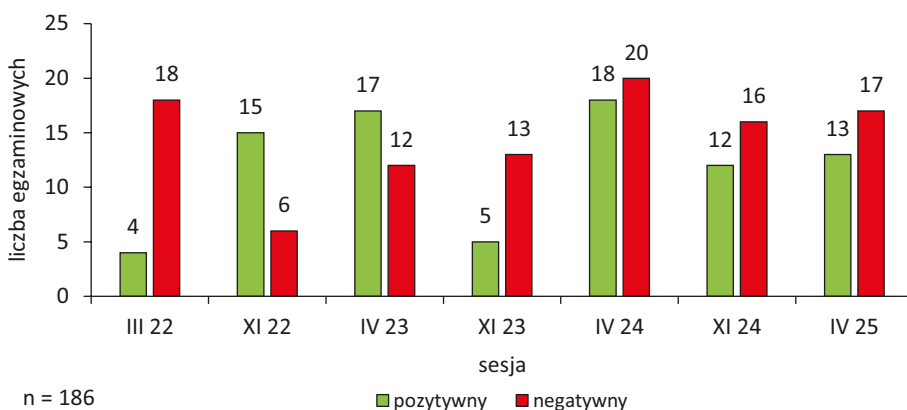
Szczególnie interesujące są motywacje, którymi kierowali się respondenci⁵. Aż 145 osób (90%) deklarowało, że motywują ich studia, mając najpewniej na myśli możliwość bezpłatnego pobierania nauki na polskiej uczelni wyższej. Koreluje to z relatywnie niską średnią wieku zdających i potwierdza

⁵ W tym punkcie odnosimy się do wszystkich pozyskanych ankiet (164). Pytanie miało charakter otwarty, więc niektórzy podawali więcej niż jedną motywację. Jedna osoba nie podała żadnej.

ustalenia płynące z badań Domańskiej i Chawrińskiej⁶. Spośród badanych 13 osób (8%) wskazało jako motywację potrzebę rozwoju zawodowego i szansę na poprawienie swojej sytuacji zawodowej. Cztery osoby potrzebowały certyfikatu do zdobycia dokumentu (wymieniono kartę pobytu oraz obywatelstwo), cztery inne chciały po prostu potwierdzić na własne potrzeby poziom znajomości języka, dwie uzasadniły motywację swoim hobby, jedna zadeklarowała, że kolekcjonuje certyfikaty, a jeszcze inna, że chce uzyskać stypendium na uniwersytecie.

3. Wyniki egzaminu

Na poziomie C1 o pozytywnym wyniku egzaminu decyduje uzyskanie co najmniej 60% z każdego z pięciu testowanych modułów (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów, poprawność gramatyczna, pisanie, mówienie). W analizowanym okresie wynik pozytywny uzyskało 84 zdających, co oznacza zdawalność na poziomie 45%. Pozostałe 102 egzaminy zakończyły się wynikiem negatywnym. Jest to niemal identyczna proporcja jak w przywoływanych przez Chawrińską (2025: 37–38) wynikach ośrodka gdańskiego (Uniwersytet Gdański) za lata 2018–2023, w których zdawalność wyniosła 44%. Rezultaty z podziałem na poszczególne sesje przedstawia wykres 2.

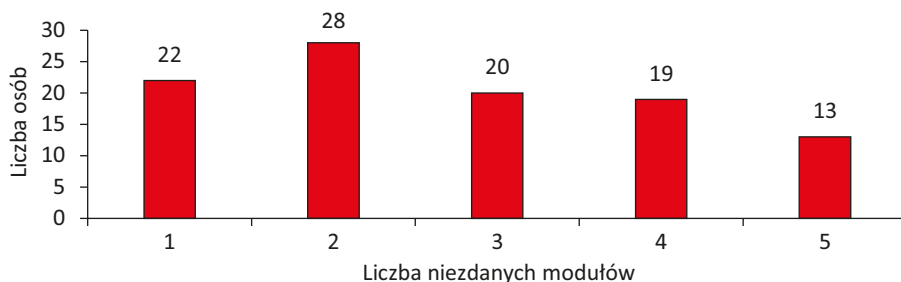

Wykres 2. Wyniki egzaminu z podziałem na sesje

Źródło: opracowanie własne.

⁶ Prymat motywacji związanej z bezpłatnym dostępem na studia jest w naszej grupie badanej zdecydowanie wyraźniejszy niż w badaniu Domańskiej, w którym zadeklarowało ją 51% ankietowanych, a na dalszych miejscach podawano samorealizację (38%) oraz wymogi prawne (25%). Jak odnotowuje jednak autorka, w najmłodszej grupie wiekowej tę motywację wskazało aż 96% badanych (Domańska, 2020: 65).

Tylko podczas dwóch sesji liczba wyników pozytywnych przewyższała liczbę niezdanych egzaminów. Najniższą zdawalność zarejestrowano podczas pierwszej sesji egzaminacyjnej, w której certyfikaty C1 otrzymało jedynie 19% egzaminowanych, najwyższą zaś w kolejnej, gdy egzamin zdało ponad 66% osób do niego przystępujących. W marcu 2022 r. najwięcej negatywnych wyników wiązało się z niezdaniem tylko jednego modułu (8 osób). Uwzględniając wyniki z całego badanego okresu, liczba niezdanych modułów wygląda tak, jak przedstawiono to na wykresie 3.

Wykres 3. Liczba niezdanych modułów podczas 7 sesji

Źródło: opracowanie własne.

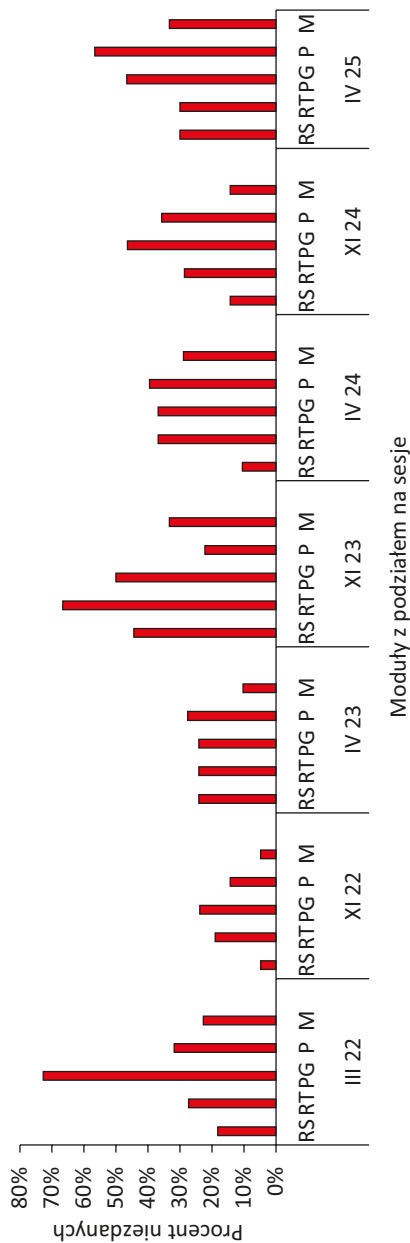
Jeśli chodzi o zdawalność poszczególnych modułów, najtrudniejsza okazuje się poprawność gramatyczna, czasem nieznacznie wyprzedzana przez pisanie (zob. wykres 4). Wyjątkiem jest sesja z listopada 2023 r., kiedy najbardziej problematyczną częścią okazało się rozumienie tekstów pisanych, którego nie zaliczyło 67% egzaminowanych.

Zbiorcze dane wskazujące na liczby zdanych i niezdanych modułów oraz proporcji, jakie te drugie stanowią w całości, przedstawiamy na wykresie 5.

Proporcje te są w dużej mierze podobne, jeżeli poddamy analizie przypadki, w których kandydat nie uzyskał pozytywnego wyniku ze względu na niezaliczenie tylko jednego modułu. Dotyczy to 22 osób, z których:

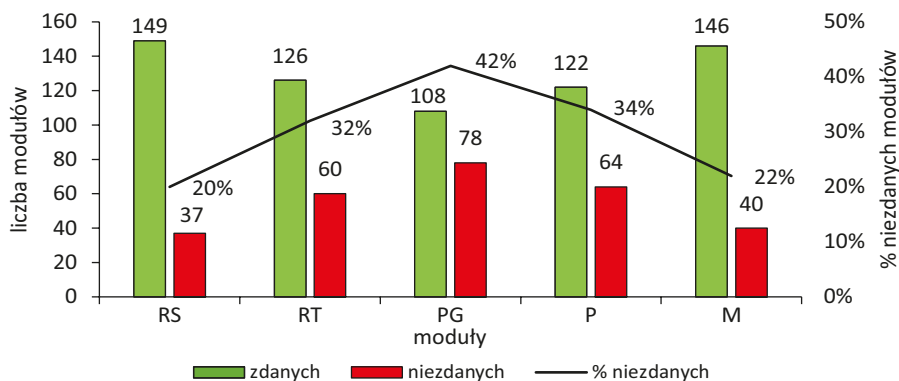
- 11 uzyskało wynik negatywny z modułu poprawność gramatyczna,
- 5 – rozumienia tekstów,
- 4 – pisania,
- 2 – rozumienia ze słuchu.

Nie zdarzyło się, by kandydat nie zdał egzaminu na poziomie C1 tylko dlatego, że uzyskał negatywny wynik z modułu mówienie. Wyniki uzyskane przez niezających pojedynczych modułów były przy tym bardzo zbliżone do progu, a w trzech przypadkach było to wręcz 59% (decydowały więc ułamki punktów), najniższym rezultatem było zaś 42% za pisanie.

Wykres 4. Procent niezadawalności poszczególnych modułów z podziałem na sesje

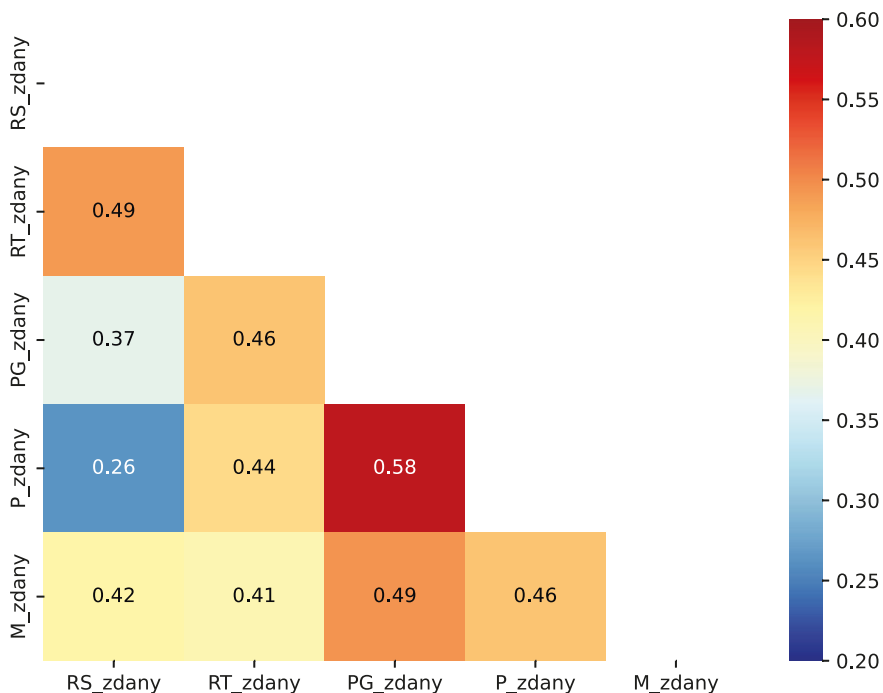
Źródło: opracowanie własne.

Wykres 5. Liczba zdanych i niezdanych modułów oraz proporcja niezdawalności danego modułu

Źródło: opracowanie własne.

Porównanie wyników ze wszystkich sesji egzaminacyjnych wskazuje, że zachodzi pewna korelacja między zdawalnością poszczególnych modułów (zob. wykres 6).

Wykres 6. Macierz korelacji wyników z poszczególnych modułów

Źródło: opracowanie własne.

Nie możemy tutaj co prawda mówić o silnej korelacji, ale pewne tendencje są widoczne, szczególnie w przypadku pary modułów poprawność gramatyczna i pisanie. Można się spodziewać, że niski wynik w jednej części będzie się przekładał na niski w drugiej lub odwrotnie – oba moduły zostaną odpowiednio wysoko zaliczone. Najmniej powiązane ze sobą, dość intuicyjnie zresztą, są części rozumienie ze słuchu i pisanie.

W analizie statystycznej kilku tysięcy wyników egzaminu na B1 Fiema stwierdziła, że

wiek koreluje istotnie i dodatnio z wynikiem ogólnym uzyskiwanym przez cudzoziemców na egzaminie oraz wynikami z modułów: pisanie, mówienie oraz poprawność gramatyczna [...]. Oznacza to, że im starsi byli zdający, tym lepsze wyniki uzyskiwali we wskazanych obszarach (Fiema, 2020: 91).

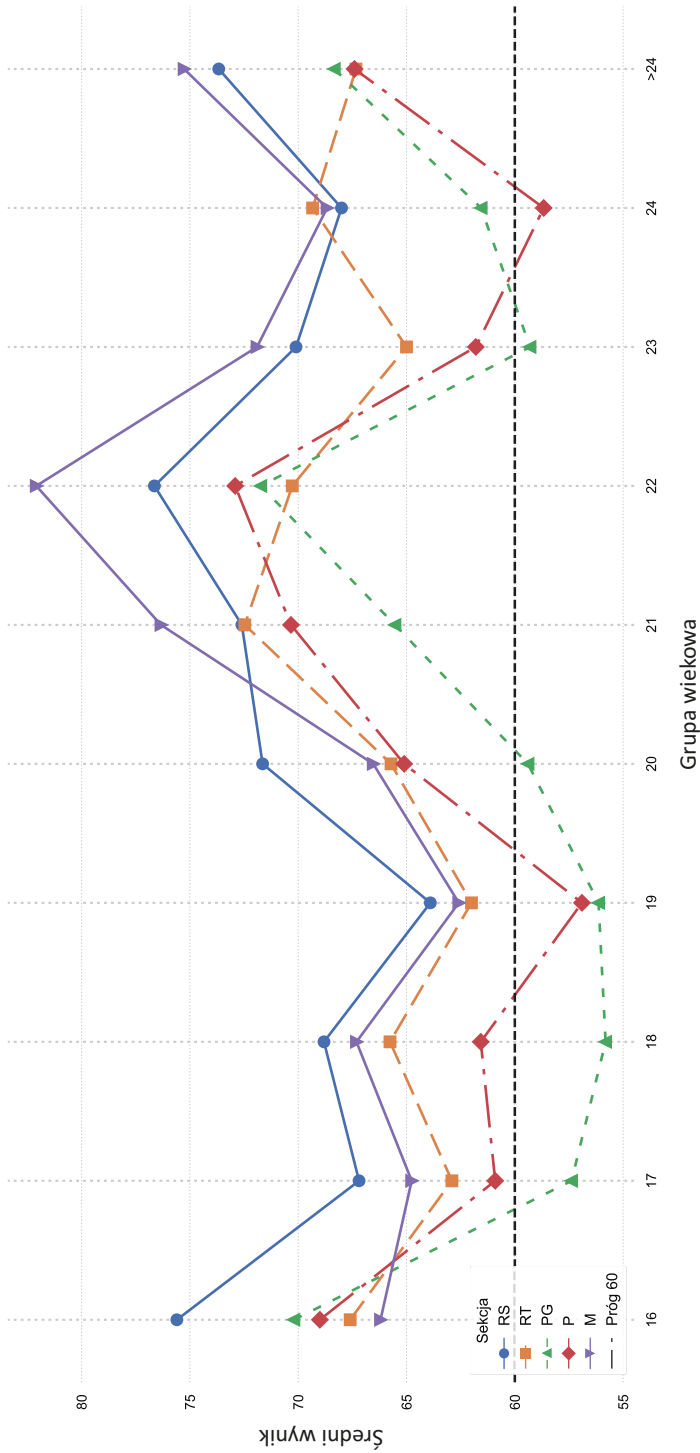
Dla poziomu C1 uśrednione wyniki poszczególnych modułów prezentuje wykres 7 (grupa wiekowa powyżej 24 r.ż. została potraktowana łącznie, gdyż stanowi ją tylko 14 osób).

Najbardziej zauważalne są różnice dotyczące modułów pisanie oraz poprawność gramatyczna, szczególnie w przypadku grup wiekowych 17–19 zestawionych ze zdającymi mającymi 21 lub 22 lata. Dotyczy to wszystkich części egzaminu. Z drugiej strony w przypadku nieznacznie starszych zdających (23 i 24 lata) zaznacza się ponowny spadek średnich wyników, szczególnie w zakresie dwóch wspomnianych najtrudniejszych do zaliczenia części egzaminu. Inaczej więc niż w badaniu dotyczącym poziomu B1 nie zachodzi tu prosta zależność, wedle której im starszy zdający, tym lepszy wynik.

Sporą liczbę niezdanych egzaminów w młodszej grupie wiekowej można by tłumaczyć wzmiankowaną już powyżej niedojrzałością kognitywną do zmierzenia się z wymaganiami poziomu C1 (szczególnie w module pisanie) oraz przeszacowaniem swojego poziomu znajomości języka (co widać najbardziej na przykładzie wyników z poprawności gramatycznej). W przypadku zdających reprezentujących kategorię 23–24 lata istotnym czynnikiem wydaje się brak motywacji, gdyż możemy zakładać, że osoby te już studiują i odnajdują się w polskiej rzeczywistości, więc ewentualne zwolnienie z opłat za studia nie jest już na tak wysokim miejscu na liście ich priorytetów.

4. Podsumowanie

O ile można stwierdzić, że w narzuconej przez ustawodawcę sytuacji testowanie na poziomie B1 nie jest dopasowane do potrzeb „migracyjne-

Wykres 7. Średnie wyniki poszczególnych modułów dla grup wiekowych

Źródło: opracowanie własne.

go” odbiorcy (Janowska, 2022: 17–18), o tyle budowa testów na poziomie C1 (i B2) zdaje się dobrze sprawdzać kompetencje tekstowe i językowe studentów / kandydatów na studia, gdyż pierwotnie profil egzaminu był właśnie akademicki. Wśród praktyków pojawiają się jednak wątpliwości, czy ów profil powinien być obowiązkowy dla studentów wszystkich kierunków i czy nie warto by certyfikować znajomości języków specjalistycznych. Ponadto zwraca się uwagę na problem niedojrzałości kognitywnej młodzieży zdającej egzaminy na poziomie C1, która często z tego powodu nie jest w stanie satysfakcjonująco wykonać zadań produktywnych w modułach pisanie i mówienie (Chawrińska, 2025: 44). Sami zdający zaś podnoszą kwestię małej przydatności tych zadań w życiu codziennym (zob. Banach, 2023).

Zaprezentowane przez nas wyniki zdają się potwierdzać tendencje sprzed dekady, kiedy to

wyniki ogólne kandydatów starających się o przyjęcie na studia w Polsce były zwykle najniższe spośród wszystkich badanych. Także komponowanie i redakcja tekstów oraz mówienie sprawiały obecnym bądź przyszłym studentom więcej trudności niż pozostałym zdającym (Fiema, 2020: 99–100).

Choć w cytacie mowa o egzaminie na poziomie B1, fakt, że młodzi zdający nie radzą sobie kognitywnie z zadaniami przed nimi stawianymi, sugeruje, że być może planowana zmiana formuły egzaminu, na którym w stopniu większym niż dotychczas ma być sprawdzana umiejętność mediacji tekstu (zob. Janowska, 2023; 2025), w sytuacji stresu egzaminacyjnego i narzuconych limitów czasowych może się okazać zbyt dużym wyzwaniem dla kandydatów.

Podobnie jak Janowska (2022: 19) uważamy, że badania statystyczne dotyczące kandydatów i zdawalności egzaminów powinny stanowić istotną część państwowego systemu certyfikacji. Pozwalają one nie tylko dokumentować przebieg egzaminów i zmieniające się uwarunkowania (geo)polityczne (np. dotyczące liczby zdających z poszczególnych krajów i ich motywacji) czy przewidywać kierunki rozwoju certyfikacji i ją udoskonalać (Fiema, 2020: 108), ale też monitorować korelację zadań stawianych przed kandydatami z ich umiejętnościami (Banach, 2018; Przechodzka, Hudy, 2020; 2021; Marzec, 2024; Dunin-Dudkowska, Małycka, 2025), porównywać je z umiejętnościami rodzimych użytkowników języka (Miodunka, Przechodzka, 2006; Przechodzka, 2015) czy charakteryzować polszczyznę używaną przez cudzoziemców (Miodunka, 2013; Karasek, 2022).

Bibliografia

- Banach M. (2018), *Rozumienie tekstu pisanego przez zdających egzamin certyfikacyjny z języka polskiego jako obcego*. „Język Polski”, nr 2, s. 61–80.
- Banach M. (2023), *Wybrane aspekty pisania w percepcji i doświadczeniach uczących się języka polskiego jako obcego na poziomie B2 (na podstawie badania ankietowego)*. „Acta Universitatis Lodzianensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, nr 30, s. 189–201.
- Chawrińska I. (2025), *Doświadczenia i wyzwania w certyfikowaniu znajomości języka polskiego na Uniwersytecie Gdańskim*. „Acta Universitatis Lodzianensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, nr 32, s. 33–45.
- Dembowska-Wosik I. (2017), *Sprawozdanie z przebiegu państwowych egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego jako obcego organizowanych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego*. „Acta Universitatis Lodzianensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, nr 24, s. 291–294.
- Domańska A., Kajak P. (2019), *Państwowe egzaminy certyfikacyjne z języka polskiego jako obcego na Uniwersytecie Warszawskim (po 2015 r.)*. „Poradnik Językowy”, z. 6, s. 7–18.
- Domańska A. (2020), *Poziom efektywnej biegłości użytkowej – kto mierzy się z poziomem C1 na państwowym egzaminie certyfikacyjnym z języka polskiego jako obcego?*. „Poradnik Językowy”, z. 3, s. 60–68.
- Dunin-Dudkowska A., Małycka A. (2025), *Osiągnięcia Chińczyków na egzaminach certyfikacyjnych z języka polskiego jako obcego*. „Acta Universitatis Lodzianensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, nr 32, s. 189–207.
- Fiema M. (2020), *Egzaminy certyfikacyjne z języka polskiego jako obcego w świetle badań statystycznych*, (w:) Janowska I., Biernacka M. (red.), *Kierunki badań w glottodydaktyce polonistycznej*. Kraków: Księgarnia Akademicka, s. 73–110.
- Gębał P.E., Miodunka W.T. (2020), *Dydaktyka i metodyka nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Janowska I. (2015), *Certyfikacja języka polskiego jako obcego: problemy i wyzwania. Bilans dziesięciolecia*. „Polski w Niemczech. Pismo Federalnego Związku Nauczycieli Języka Polskiego”, nr 3, s. 5–15.
- Janowska I. (2022), *„Zaanektowany” system certyfikacji znajomości języka polskiego jako obcego – stan obecny*. „Poradnik Językowy”, z. 4, s. 7–20.
- Janowska I. (2023), *Działania mediacyjne w certyfikacji znajomości języka polskiego jako obcego. Czas na (r)ewolucję*. „Acta Universitatis Lodzianensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, nr 30, s. 217–231.
- Janowska I. (2025), *Wypowiedź ustna na egzaminie certyfikacyjnym z języka polskiego jako obcego – w stronę podejścia działaniowego i mediacji językowej*. „Acta Universitatis Lodzianensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, nr 32, s. 79–93.
- Karasek M. (2022), *Wykładowi spójności w tekstach pisanych przez obcokrajowców. Materiał egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego jako obcego*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

- Martyniuk W. (2025), *20 lat państwowego systemu poświadczania znajomości języka polskiego jako obcego – doświadczenia i wyzwania*. „Acta Universitatis Lodziensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, nr 32, s. 105–128.
- Marzec U. (2024), *Znajomość języka polskiego u Włochów zdających egzaminy certyfikacyjne w latach 2004–2015 (ze szczególnym uwzględnieniem sprawności pisania)*. Kraków: Księgarnia Akademicka.
- Miodunka W.T. (2011), *Język polski w świecie – certyfikacja jego znajomości a globalizacja*. „Język Polski”, R. XCI, z. 4, s. 250–262.
- Miodunka W. (2013), *Jakość polszczyzny używanej przez cudzoziemców. Metody analizy jakości na materiale egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego jako obcego w roku 2011*. „Poradnik Językowy”, nr 1, s. 53–68.
- Miodunka W.T. (2016), *Glottodydaktyka polonistyczna. Pochodzenie – stan obecny – perspektywy*. Kraków: Księgarnia Akademicka.
- Miodunka W., Przechodzka G. (2006), *Kompetencja w języku polskim polskich maturzystów i zaawansowanych cudzoziemców. Badania porównawcze*. „Polonistyka”, nr 7, s. 6–15; nr 8, s. 6–17.
- Przechodzka G. (2015), *Kompetencja językowa polskich maturzystów w świetle wyników matur z lat 2005–2008 i testów certyfikacyjnych dla poziomu zaawansowanego C2*. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
- Przechodzka G., Hudy V. (2020), *Pułapki w aspekcie strukturalnym i językowym wzorców gatunkowych dla Słowian ze Wschodu (na podstawie pisemnych prac certyfikacyjnych z roku 2019, poziom B1)*. „Acta Universitatis Lodziensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, nr 27, s. 209–224.
- Przechodzka G., Hudy W. (2021), *Interferencje leksykalne w wypowiedziach pisemnych Słowian ze Wschodu (na podstawie pisemnych prac certyfikacyjnych z roku 2019, poziom B1)*. „Acta Universitatis Lodziensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”, nr 28, s. 133–143.

Netografia

Profil zdających: <https://certyfikatpolski.pl/system-certyfikacji/archiwum-2004-2015/profil-zdajacych/> [DW 23.08.2025].

Statystyki NAWA: <https://certyfikatpolski.pl/system-certyfikacji/statystyki/> [DW 30.01.2026].

Received: 27.08.2025

Revised: 10.02.2026

Accepted: 20.02.2026